

Метяна Бубало

(16 р., ЗОШ I-III ст., с. Люб'язь, Любешівський р-н, Волинська обл.)

Що цінніше: віддати життя чи присвятити його?

Заради високої мети можна жити і боротися. Але так само можна віддати своє життя заради неї. Наприклад, учені в чудово обладнаних лабораторіях десятиліттями б'ються над винайденням ліків, сироваток і вакцин, однак часто замість того створюють нові віруси. А деякі медики, не маючи обладнання, без жодних засобів діагностики їдуть у Центральну Африку, щоб боротися з епідеміями тих хвороб, які в цивілізованому світі давно не становлять загрози. І нерідко самовіддані ескулапи там гинуть. Як то кажуть, такі різні дороги ведуть до однієї мети. Кожен бачить переваги свого методу подолання проблеми, різні люди в схожих ситуаціях чинять неоднаково. Але є щось, що їх об'єднує: прагнення змін, неможливість миритися і пристосовуватися, точка неповернення, коли несила терпіти і нічого не робити, своєрідний особистий рубікон. І слова «до останнього подиху» втрачають банальну потертість пустопорожніх популістських балачок, набувають нового, реального сенсу.

У боротьбі за що не шкода й померти? Або що є ціною людського життя? Донедавна мало хто з українців всерйоз замислювався, що за нашу державу сотні її найкращих людей будуть проливати кров і гинути у вчора ще такому рідному Луганську і Донецьку. І то не з примусу, а добровільно. Що великі начальники покинуть роботу і гонитву за красивим зеленим долларом, батьки полишатимуть сім'ї, і зовсім неймовірно – багатодітні матері візьмуть у руки автомати і стануть на захисті своєї землі. А наймолодші українці й україночки будуть знати, що в Україні – війна, що мама й тато – в АТО, і якщо вони не будуть там, то завтра лихо прийде і в їхні домівки. Вони дуже швидко подорослішають, ці вісімнадцятирічні хлопчиська-строковики, а такі на позір тендітні дівчатка на собі будуть виносити з реального поля бою закривавлених чоловіків і колись нананікюреними пальчиками затулятимуть рани бійцям. І Майдан ніколи більше не стане просто площею – з її бруківки змиють кров, але не спогад про Небесну Сотню. І багато-багато, не злічити скільки сіл, селищ і містечок затамують подих, коли додому повертатимуться мешканці. Повертатимуться «двохсотими» вантажами...

Ще свіжі в пам'яті картини штурму Волинської облдержадміністрації: кілька тисяч людей перед подвійним кордоном міліціонерів і, як подекують, «тітушки» всередині сесійної зали. Спочатку охоронці порядку старанно відвертаються від об'єктів фотокамер журналістів, згодом і взагалі від натовпу перед собою. Стоять мовчки, похмурі, на поясі – табельна зброя та гумові кийки з кайданками. Попри народний гнів, поки що вони тут – сила. Але вже за кілька днів розлютовані люди ввірвуться до приміщення, уламки скла забарвляться в кров, а колишній (нині покійний) губернатор напише заяву про звільнення за власним бажанням, вийде і стане перед протестувальниками на коліна, просячи не проливати кров. Волинський міні-майдан закінчиться мирно, порів-

няно з іншими регіонами. Втім, згодом кадри, коли наступника цього очільника області поставлять на коліна на сцені посеред площі і привселюдно катуватимуть, облетять світ, і гуманність, та й людяність волинян не поставлять під сумнів хіба що байдужі...

Мені сниться Театральний майдан у Луцьку, той день, коли перших чотирьох волинян привезли, вкритих прапорами, до сцени з іще свіжими гаслами «Україна – це Європа» та «Студенти – за ЄС». Площу встелили квітами, ридали всі – статечні дідусі з орденами, бабусі-кульбабки, пузаті чиновники, безтурботні юнаки та дівчата. Розум відмовлявся вірити в реальність побаченого, сотні поглядів сканували міліцейський кордон і того єдиного правоохоронця, який зняв кашкета під час виконання «Ще не вмерла...».

Я пам'ятаю розповідь брата волинянина Василя, застреленого 20 лютого снайпером. Куля пройшла навиліт, затягнувши в смертельну рану хрестика... Просторами Інтернету та шпальтами газет довго гуляла світлина, на якій закривавленого юнака з поля бою на Інститутській виносять на руках побратими. Для цілого світу то було просто страшне фото, а от рідні впізнали на ньому сина і брата, який у ті дні мав би бути на навчанні, і аж ніяк не в імпровізованому госпіталі в центрі Києва. Бо Василь не хотів, аби рідні хвилювалися, і не казав, що поїхав у столицю...

А хіба не співчувало пів-України дев'ятнадцятирічній Олесі, студентці-волонтеру медслужби Євромайдану, яку ледь не вбили того ж страшного ранку, коли українці стали мішенями для снайперів? Її слова у Твіттері «Я вмираю» розлетілися інформаційним простором за рекордно короткий час, і вже за кілька хвилин після публікації запису до київських шпиталів телефонували волонтери і просто небайдужі, питаючи, що зі сміливою дівчиною та як можна допомогти. На щастя, Олеся вижила, однак навряд чи вона забуде колись звук кулі, яка розірвала її горло в момент, коли намагалася рятувати розстріляних мітингувальників. Сьогодні вона вирішила продовжити освіту і допомагати людям. Сподівається, що її життя і праця принеситиме користь, хоч того дня Олеся була готова померти на захисті тої нації, яка довготерпелива, але ж до межі.

Нещодавно в одному поліському селі на весіллі захмелілі гості співали гімн України. Чітко вимовляли слова, клали руку на серце, твердим поглядом обводили бенкетний зал: чи всі підспівують? Співали дітки у вишитих сорочках і з віночками на голівках. І я знаю, що Небесна Сотня та сотні героїв АТО поклали життя не за нового (старого?) президента, не за люстрацію та перевибори в парламент, – а за цих діток, які співають гімн. Віддали, аби нові покоління зрозуміли, що їхнє завдання – присвятити свою працю, таланти, здібності на благо Батьківщини. І яке щастя, що це не чергове передвиборче гасло, а реальність.

